

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 27. svibanj 2020. [\[Multimedia\]](#)

Molitva pravednika

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Današnju katehezu posvećujemo *molitvi pravednikâ*.

Božji naum prema čovjeku je dobar, ali u našem svakodnevnom iskustvu doživljavamo prisutnost zla: to je svakodnevno iskustvo. U prvim poglavljima Knjige Postanka opisano je progresivno širenje grijeha u ljudskoj povijesti. Adam i Eva (usp. *Post* 3, 1-17) sumnjaju u Božje dobrohotne namjere, misleći da pred sobom imaju zavidnog boga koji želi stati na put njihovoj sreći. Otud pobuna: ne vjeruju više u velikodušnog Stvoritelja koji želi njihovu sreću. Njihovo srce, povjerovavši zlom napasniku, obuzeto je delirijem svemoći: „ako budemo jeli plod s toga stabla postat ćemo kao Bog“ (usp. r. 5). A to je napast: to je častohleplje koje ulazi u srce. Iskustvo, međutim, ide u suprotnom pravcu: oči im se otvaraju i otkrivaju da su goli (r. 7), bez ičega. Ne zaboravite to: napasnik je loš platiša, loše plaća.

Zlo se pokazuje još razornijim s drugim naraštajem ljudi, ono je još snažnije: to je ono što se zbilo s Kajinom i Abelom (usp. *Post* 4, 1-16). Kajin je zavidan bratu: tu je crv zavisti, premda je prvorođenac vidi u Abelu suparnika, onoga koji podriva njegovo prvenstvo. Zlo se ugnježđuje u njegovu srcu i Kajin ga ne uspijeva savladati. Zlo počinje ulaziti u srce: obuzet je time da uvijek gleda drugoga sa zlom, sa sumnjom. A to se događa i u mislima: „Ovaj je zao, učinit će mi zlo“. I ta misao ulazi u srce... I tako se povijest prvoga bratstva zaključuje ubojstvom. Mislim danas na ljudsko bratstvo... ratovi posvuda.

U Kajinovom potomstvu razvijaju se zanati i umijeća, ali se razvija također nasilje, izraženo Lamekovom zlogukom pjesmom koja zvuči kao himan osvete: „Čovjeka sam ubio jer me ranio i dijete jer me udarilo. Ako će Kajin biti osvećen sedmerostruko, Lamek će sedamdeset i sedam puta!“ (*Post* 4, 23-24). Osveta: „Učinio si to, platit ćeš“. Ali to ne zbori sudac, nego ja. Ja se postavljam za sudca situacije. I tako se zlo širi poput vatre, sve dok sve ne zahvati: „Vidje Jahve

kako je čovjekova pokvarenost na zemlji velika i kako je svaka pomisao u njegovoj pameti uvijek samo zloća“ (*Post* 6, 5). Velike slike općeg potopa (pogg. 6-7) i Babilonske kule (pog. 11) otkrivaju da postoji potreba za novim početkom, kao neko novo stvaranje, koje će imati svoj dovršetak u Isusu Kristu.

No, na ovim prvim stranicama Biblije ispisana je također druga priča, manje vidljiva, mnogo skromnija i pobožnija, koja predstavlja otkupljenje nade. Pa i kad se gotovo svi ponašaju okrutno, pretvarajući mržnju i osvajanje u velike pokretače ljudskih zbivanja, postoje osobe koje se znaju iskreno moliti Bogu, koje znaju ispisati čovjekovu sudbinu na drukčiji način. Abel prinosi Bogu žrtvu od prvine plodova. Nakon njegove smrti, Adam i Eva imali su treće dijete, Šeta, od kojeg se rodio Enoš (što znači „smrtnik“) i kaže se: „Tada se počelo zazivati ime Jahvino“ (4, 26). Zatim se pojavljuje Henok, osoba „koja kroči s Bogom“ i koja biva uznesena na nebo (usp. 5, 22.24). Tu je na kraju povijest Noe, pravednika koji je „s Bogom... hodio“ (6, 9), pred kojim je Bog odustao od namjere da izbriše ljudski rod s lica zemlje.

Čitajući ta izvješća stječe se dojam da je molitva čovjekova brána i utočište pred poplavom zla koje raste u svijetu. Ako bolje pogledamo, mi molimo i da nas se spasi od nas samih. Važno je moliti: „Gospodine, molim te, spasi me od mene samoga, od mojih ambicija, od mojih strasti“. Molitelji s prvih stranica Biblije su ljudi mirotvorci: naime, molitva, kad je autentična, oslobađa od nagonâ nasilja i pogled je usmjeren prema Bogu da On iznova preuzme na sebe brigu za čovjekovo srce. Čitamo u Katekizmu: „To svojstvo molitve živo je u mnoštvu pravednika svih religija“ (KKC, 2569). Molitva uzgaja lijehe rađanja na novi život na mjestima gdje je čovjekova mržnja bila kadra samo povećavati pustinju. A molitva je moćna, jer privlači Božju snagu a Božja snaga uvijek daje život: uvijek. On je Bog života i izaziva novo rađanje.

Eto zašto Božje gospodstvo prolazi kroz lanac tih muškaraca i žena, često pogrešno shvaćenih ili marginaliziranih u svijetu. Ali svijet živi i raste zahvaljujući Božjoj snazi koju ovi njegovi službenici privlače svojom molitvom. Oni predstavljaju lanac koji nije ni po čemu bučan i upadljiv, koji rijetko završava na naslovnica, a ipak je silno važan da bi se povratilo povjerenje svijetu! Sjećam se priče o nekom čovjeku: važnom vladaru ne iz ovog vremena, nego iz prošlih vremena. Bio je ateist koji u svom srcu nije imao vjerski osjećaj, ali je kao dijete čuo baku kako moli i to mu se urezalo u pamćenje. U jednom teškom trenutku njegova života ta mu se uspomena vratila u sjećanje te je rekao: „Ali baka se molila...“. Tako je počeo moliti molitve svoje bake i u njima je našao Isusa. Molitva je lanac života, uvijek: mnogi muškarci i žene koji mole siju život. Molitva sije život, mala molitva: zato je tako važno naučiti djecu moliti. Zaboli me srce kad vidim djecu koja se ne znaju prekrižiti. Moramo ih naučiti lijepo se prekrižiti, jer to je prva molitva. Važno je da djeca nauče moliti. Kasnije će ih možda zaboraviti, krenuti drugim putem; ali prve molitve koje nauče kao djeca ostaju u srcu, jer su sjeme života, sjeme razgovora s Bogom.

Božji put u Božjoj povijesti vodio je preko njih: vodio je preko „ostatka“ čovječanstva koje se nije priklonilo zakonu jačega, nego se molio Bogu da učini svoja čuda, a iznad svega da preobrazi

naše kameno srce u srce od mesa (usp. *Ez 36, 26*). A upravo u tome pomaže molitva: jer molitva otvara vrata Bogu, pretvarajući naše srce, koje je mnogo puta od kamena, u ljudsko srce. A za to treba mnogo čovjekoljublja, jer s čovjekoljubljem se dobro molimo.